

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

»Gizdy« śpiewają
o starej Karwinie
| s. 5

Udana wycieczka
do Żywca
| s. 6

Kamraci nie zapominają
o Władysławie Młynku
| s. 9

Sportowcy skąpani w słońcu

Lekkoatletyczne Mistrzostwa Polskich Szkół Podstawowych należą na Zaolziu do sztabowych imprez. Obok Zjazdu Gwiazdowego to drugi najważniejszy przystanek w sportowym sezonie naszych polskich podstawówek. Tegoroczne mistrzostwa zorganizowała Polska Szkoła Podstawowa w Karwinie. Organizatorom sprzyjały wczoraj piękna, słoneczna pogoda i zapal uczestników.

Na stadionie lekkoatletycznym w Trzyńcu fachową pomocą służyli jak zawsze sędziowie miejscowego klubu, pod kierownictwem doświadczonej Emilii Szmekowej. – Lubię te mistrzostwa, bo w polskich szkołach kładzie się duży nacisk na sport, co widać później na różnych imprezach – powiedziała „Głosowi Ludu”. Główny wkład w organizację poniosła jednak PSP Karwina. – W organizację mistrzostw zaangażowanych było przeszło 40 osób, bo to duża impreza i nie zamierzaliśmy popełnić głupich wpadek – stwierdził Tomasz Smiłowski, dyrektor karwińskiej placówki. Ambicje dyrekcji były w tym roku wysokie, bo na poważnie pomyślano o zwabieniu do Trzyńca któregoś z polskich olimpijczyków. – Byliśmy w kontakcie z Piotrem Nurowskim, ale plany pokrzyżowała tragedia pod Smoleńskiem, w której zginął także prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Po tej tragedii nie chcieliśmy już drążyć tematu – przyznał Andrzej Bizoń, zastępca dyrektora w karwińskiej szkole.

W piątkowych mistrzostwach wystartowało 377 zawodników z 25 szkół na Zaolziu. Młodzi sportowcy rywalizowali w tradycyjnych dyscyplinach lekkoatletycznych. Największe emocje towarzyszyły startom w biegach, głośny doping z trybuny momentami zagłuszał nawet słowa spikerki podającej aktualne dane z bieżni. Wysoki poziom był na przykład w sprincie w najstarszej kategorii chłopców, gdzie ze zwycięstwa radował się Patrik Cyhan z PSP Jabłonków. – Już rano przed zawodami czułem wysoką formę – zdradził nam. – Pogoda też dopisała, aczkolwiek osobiście wolę mokną nawierzchnię. Jabłonkowska ekipa cieszyła się też ze zwycięstwa w innej prestiżowej dyscyplinie – skoku wzwyż. Tam triumfował Tadeáš Kufa, który pokonał poprzeczkę na wysokości 156 cm. – Mam teraz w kieszeni dwa zwycięstwa, z Majowej Poprzeczki i mistrzostw w Trzyńcu. Cieszę się niezmiernie – powiedział „Głosowi Ludu”. – Z lekkiej atletyki lubię właśnie skok wzwyż, inne dyscypliny nie-specjalnie mnie interesują. Prywatnie pasjonuję się sportami ekstremalnymi – dodał. Szybko pobiegli także chłopcy w kategorii klas 6-7. Zwycięzca Janusz Cymorek z PSP Czeski Cieszyn chciałby w przyszłości pobiec jeszcze szybciej. – Marzy mi

Dziewczyny z klas trzecich i czwartych na ostatnim wirażu w biegu na 300 m.

się czas poniżej ośmiu sekund – powiedział Cymorek. Jamajczyk Usain Bolt w dalszym ciągu może jednak spać spokojnie, gdyż w trzyniekich mistrzostwach dystans sprinterski w starszych kategoriach wynosi 60 m.

Czas poniżej ośmiu sekund jest więc w zasięgu tego ambitnego chłopaka, który w wolnych chwilach uwielbia grać w tenisa. Zdyszana, ale pełna wrażeń odpowiadała na nasze pytania także Aneta Stryja z PSP Bystrzyca,

najszybsza sprinterka w najstarszej kategorii dziewcząt. – Długo nie trenowałam, a więc tym bardziej jestem pod wrażeniem swojego występu. Rywalki wcale nie ułatwiły mi zadania, wręcz przeciwnie. To był wyrównany finał, w którym nie było zdecydowanej faworytki – stwierdziła.

To tylko garstka młodych bohaterów, którzy wystartowali wczoraj w lekkoatletycznych mistrzostwach PSP. Oficjalne wyniki mistrzostw i fotoreportaż zamieścimy w jednym z najbliższych numerów „Głosu Ludu”. **JANUSZ BITTMAR**

Trójka najlepszych lekkoatletek w rzucie piłeczką w najmłodszej kategorii.

ZDARZYŁO SIĘ

DECYDUJEMY O SWOJEJ PRZYSZŁOŚCI

Fot. MAREK SANTARIUS

W lokalu wyborczym przy ul. Komeńskiego w Czeskim Cieszynie oddała wczoraj swój głos jako jedna z pierwszych Gertruda Steblowa.

Wczoraj o godz. 14.00 swoje podwoje otworzyły lokale wyborcze w całym kraju. Na swoich reprezentantów do Izby Poselskiej Parlamentu RC możemy głosować jeszcze dzisiaj od godz. 8.00 do 14.00. W Czeskim Cieszynie przy ul. Komeńskiego od razu o godz. 14.00 wrzucił głos do urny Miloslav Recman. – Urodziłem się w 1922 roku, jeszcze w czasach Pierwszej Republiki, i zawsze chodzę do wyborów. Chcę mieć wpływ na to, kto nas będzie reprezentował w Parlamencie – powiedział nam w po wyjściu z lokalu wyborczego. W naszym regionie, na przykład w Boguminie, członkowie komisji zapowiedzieli, że do mieszkańców, którzy wciąż jeszcze walczą ze skutkami niedawnej powodzi, udadzą się z urnami bezpośrednio do ich domów. – Wystarczy zadzwonić i umówić się. Numery telefonów komisji wyborczych są na stronach internetowych miasta – uściślił Lumír Macura z Wydziału Organizacyjnego ratusza. O nasze głosy ubiega się w tym roku ponad 5 tys. kandydatów z 27 partii i ruchów politycznych. W województwie morawsko-śląskim listy wyborcze wystawiło 17 partii i ugrupowań. Z aktywnego prawa wyborczego może w RC skorzystać około 8 milionów osób. **(kor)**

POGODA

sobota   niedziela
poniedziałek

dzień: 17 do 21 °C   dzień: 16 do 20 °C
noc: 13 do 9 °C   noc: 11 do 7 °C
wiatr: 2-5 m/s   wiatr: 3-7 m/s

REKLAMA

BIURO
TŁUMACZEŃ *Pygmalion*

Co oznacza ten napis?

피그말리온

a) Pygmalion   b) Pingwin   c) Ping-pong

My nie zgadzujemy, my wiemy!
PRZEKONAJ SIĘ W BIURZE TŁUMACZEŃ
PYGMALION

- ✓ Profesjonalne i szybkie tłumaczenia ustne oraz pisemne na wszystkie języki świata.
- ✓ Tłumaczenia prawnicze, techniczne, ekonomiczne, medyczne i inne.
- ✓ Teksty sprawdza „native speaker”.

www.etlumaczenie.pl

www.prekladypro.cz

Pygmalion*, preklady@pygmalion.cz

tel.: (+420) 558 713 868,

(+420) 777 215 745

GL-163

9 771212 422065

Rok góralski rozpoczyna się zawsze w Mostach koło Jabłonkowa

Mosty koło Jabłonkowa to duża wieś, rozciągająca się wzdłuż drogi na Słowację na przestrzeni prawie siedmiu kilometrów. Liczy niespełna 4 tys. mieszkańców, z czego jedna czwarta to Polacy. – Gdyby w to wliczyć także tych Polaków, którzy wysyłają już dzieci do czeskiej szkoły, byłoby nas dużo więcej – śmieje się prezes mosteckiego Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, Andrzej Niedoba. W Kole działa 276 Polaków.

Sekretarz zarządu Koła, Jan Kufa, mówi, że aktywnie pracuje w Kole na co dzień około dwudziestu osób. Poza tym angażują się w pracę PZKO także chórzyci zespołu „Przełęcz”. – Są też jeszcze tacy, którzy przychodzą pomagać na wszystkich imprezach, zwłaszcza panie z Klubu Kobiet – twierdzi prezes Niedoba. – Czyli liczba tych aktywnych wzrasta w ten sposób do 40-50 osób. A na imprezach Koła zasiada w sali Domu PZKO zwykle około 150 osób.

ZACZEŁO SIĘ W 1948 ROKU

Mosteckie Koło PZKO powstało w pierwszych dniach stycznia 1948 roku. Jego pierwszym prezesem był Jan Kufa-Kościelny. – Był on faktycznie zakrystianem miejscowej parafii katolickiej, bardzo aktywnym człowiekiem. A trzeba do nazwiska dodać przydomek, bo Janów Kufów żyje w Mostach wielu. Ja, na przykład, noszę przydomek „z Gróńca” – uściśla Jan Kufa, który para się też m.in. historią Koła. – Od początku siedzibą Koła był budynek zwany Domem Kasowym, który został wybudowany jeszcze przed II wojną światową. Kamień węgielny położono w 1933 roku, a poświęcono budynek, wybudowany dzięki pomocy finansowej Kasy Oszczędności »Reiffen« (stąd Kasowy), w roku 1936. Korzystały z niego wszystkie ówczesne polskie organizacje. Po wojnie zaś zaczął służyć pezetkaowcom.

Moi rozmówcy, z którymi spotykam się w domu prezesa, gdzie przy kominku smażą jajecznicę (wiadomo, Zielone Świątki), wspominają, że następcami Kufy na stanowisku byli Franciszek Kawulok, Franciszek Kowolowski, Leopold Kluz, Ferdynand Niedoba, Karol Matloch, Paweł Kluz, Andrzej Niedoba czy Anna Nagy. Przed obecnym prezesem pełnił tę funkcję Józef Kluz.

Zarząd Miejscowego Koła PZKO w Mostach koło Jabłonkowa (od lewej): Janusz Lacheta, Stanisław Kawulok, Józef Kluz, Alojzy Martynek, Jan Kufa i Andrzej Niedoba.

MOSTY KOJARZĄ SIĘ Z GÓRALSZCZYZNĄ

Mosty można by nazwać – tak samo jak niedaleki Jabłonków – stolicą zaolziańskiej góralszczyzny. To przecież przy Kole działa od trzydziestu lat zespół regionalny „Górole”, który zakładał obecny prezes, Andrzej Niedoba. Mosty kojarzą się też nie tylko na Zaolziu z Balem Gorolskim, sztandarową imprezą mosteckich pezetkaowców. Jak mówi zawsze wiceprezes Koła, były kierownik „Górol”, Alojzy Martynek, to właśnie ten bal rozpoczyna na Zaolziu góralski rok.

Bal Gorolski zrodził się pod koniec lat 70., jego inicjatorami byli wówczas członkowie Klubu Młodych, z Andrzejem Niedobą oraz choreografem „Górol” Adamem Palowskim na czele. Z początku towarzyszyły bawoły seminaria folklorystyczne, później zastąpiły je przeglądy kapel i zespołów

ludowych. Na imprezę przyjeżdżają zespoły z Zaolzia, Polski, Moraw, Słowacji, czasami także z zachodniej Europy. – Dzięki tym przeglądom łatwiej nam ubiegać się o dotacje państwowe, bo na sam bal nic byśmy nie dostali – mówi wiceprezes Martynek.

– Bal Gorolski staramy się utrzymać jako naszą najważniejszą imprezę, której celem jest przede wszystkim promowanie naszego regionu i jego szeroko pojętej kultury ludowej. Uważam, że nam się to udaje w skali niemal europejskiej – podkreśla prezes Niedoba. – Innych większych imprez już nie mamy. Kiedyś były jeszcze bale Koła, ale pozostał już tylko bal szkolny, organizowany przez Macierz Szkolną. Poza tym swoje imprezy organizuje chór „Przełęcz”: tradycyjne koncerty świąteczne i inne, często urządzone wspólnie z polską podstawówką. Są też imprezy Klubu

Młodych, który wznowił działalność przed rokiem pod kierownictwem Michała Czudka. No i oczywiście robimy wszystko po to, żeby utrzymać nasz Dom PZKO.

DOM PZKO WYMAGA REMONTU

Mosteccy pezetkaowcy wciąż inwestują w swoją siedzibę. Remonty przeprowadzają w nim od ponad dziesięciu lat. Wszelkie inwestycje pokrywają mosteczanie z kasy Koła. – Na razie nie otrzymaliśmy żadnej dotacji, także ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, które wspomagało remonty w innych miejscowościach Zaolzia – mówi prezes Niedoba. – Wprawdzie kiedy niedawno był u nas prezes „Wspólnoty”, Maciej Płażyński (zginął pod Smoleńskiem – przyp. red.), obiecano nam pomoc, ale na razie nie mamy bliższych informacji o dotacji. A potrzebowalibyśmy zastrzyk finansowy na remont dachu. Chodzi przecież o budynek z lat 30. ubiegłego wieku i dachem trzeba by się już było zająć.

Niedawno mosteczanie odnowili – stylowo, po góralsku – wnętrza Kasowego. Teraz szukają źródeł dofinansowania remontu dachu. A będzie to kosztowna inwestycja, rzędu kilka milionów koron. – Żeby przynajmniej częściowo zebrać jakieś pieniądze, staramy się zarobić na imprezach – Balu Gorolskim i na Gorolskim Świątku, gdzie mamy od lat swoje stoisko – dodaje wiceprezes Alojzy Martynek.

»GÓROLE«, »PRZEŁĘCZ«...

Zespół „Górole” powstał w 1980 roku, po powrocie ze Światowego Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie. Tam kilka par z Mostów towarzyszyło jabłonkowskiemu chórowi „Gorol”. – Chcieliśmy prezentować autentyczny folklor taneczny, a chórowi ze zrozumiałych względów zależało na prezentowaniu własnego repertuaru. Jego kierownictwo uważało, że mamy tylko wypieścić tańcami przerwy między

piosenkami – wyjaśnia prezes Niedoba, który był jednym z ojców „Górol”. – To do dziś, można powiedzieć, reprezentacyjny zespół Koła, chociaż jest samodzielny. Prowadzą go obecnie Marian Sikora i Radek Matuszyny – dodaje jego zastępca Martynek. Ale najważniejszym zespołem Koła jest chór mieszany „Przełęcz”, który prowadzi Halina Niedoba. Przed rokiem zespół obchodził 55-lecie.

... A TAKŻE SPORT

Martynek podkreśla, że Mosty to też wieś bardzo sportowa. Koło zawsze miało wielu dobrych sportowców. Pod koniec lat 70. mosteczanie wysyłali na Mistrzostwa PZKO w Karwinie dwie drużyny lekkoatletyczne, które zajmowały pierwsze miejsca. Dobrze radziła sobie też drużyna siatkówki. No i, oczywiście, narciarze. Wśród nich, na przykład, członek zarządu Koła, Janusz Lacheta. – W naszym Kole uprawiano wszystkie rodzaje sportu, może za wyjątkiem szachów – śmieje się Martynek. – Do dziś zresztą spotykamy się w sali gimnastycznej szkoły na siatkówce...

Odnowiona stylowo jedna z sal Domu PZKO.

GMINA POMAGA

– Mamy ponownie Klub Młodych, czyli można się spodziewać, że będziemy mieli następców. To bardzo ważne – dodaje Niedoba. – Organizujemy swoje imprezy... Bardzo dobrze układa się współpraca z władzami wioski, gdzie zresztą w radzie gminy mamy swoich przedstawicieli. Gmina pomaga nam też finansowo przy utrzymaniu Domu PZKO. Chodzi przecież o budynek z salą, z której korzystają nie tylko pezetkaowcy.

Pytam o plany. Moi rozmówcy odpowiadają, że przede wszystkim trzeba pomyśleć o wspomnianym remoncie Domu PZKO, zwłaszcza jego dachu. – No i musimy spłacić długi. Przecież podczas poprzednich remontów odnowiliśmy nie tylko mniejszą salę, ale także kanalizację, instalację elektryczną, wodociąg. Trzeba było wyłożyć 1,2 miliona koron. Nie liczę już godzin, które pracownicy podczas remontów nasi członkowie za darmo. Ale na pewno sobie poradzimy – dodał prezes.

JACEK SIKORA

Klub Młodych znowu działa

Przed rokiem przy Miejsowym Kole PZKO w Mostach koło Jabłonkowa wznowił działalność Klub Młodych. Jego przewodniczącym jest Michał Czudek. – Na razie zastanawiamy się, w jakim kierunku powinna pójść nasza działalność – mówi jedna z klubowiczek, Magdalena Niedoba. – Spotykamy się regularnie w naszym Domu PZKO, przychodzą też, na przykład, koledzy z Mostów-Szańców. W planach mamy organizowanie turnieju w siatkówce, na który chcielibyśmy zaprosić inne działające na Zaolziu kluby młodych. Turniej miałby się odbyć na naszym basenie.

Jej kolega, Mateusz Zwyrtak, mówi, że z większych imprez Klub Młodych zorganizował na razie w grudniu spotkanie przy choince, Noc Filmową, opiekowanie kielbaskami. Anna Niedoba, córka prezesa Koła Andrzeja Niedoby, dodaje, że imprez mogłoby być więcej, ale

większość klubowiczów to obecnie studenci uczelni wyższych i do rodzinnej wioski przyjeżdżają wyłącznie w weekendy.

– Stosunki ze starszymi członkami Koła mamy dobre, możemy korzystać z lokali w Domu PZKO. W

zamian za to pomagamy im podczas imprez, podczas prac remontowych w siedzibie Koła. A także w stoisku na Gorolskim Świątku. Przed rokiem nawet mieliśmy w korowodzie swój wóz alegoryczny – dodaje Anna Niedoba. (kor)

Przedstawiciele mosteckiego Klubu Młodych (od lewej): Magdalena Niedoba, Mateusz Zwyrtak i Anna Niedoba.

FOLKLOR TO NIE TYLKO OGLĄDANIE SIĘ WSTECZ. WIEDZĄ O TYM „GIZDY”, KTÓRE...

... Śpiewają o starej Karwinie

W czwartek po obiedzie w polskiej podstawówce w Karwinie-Frysztacie słychać muzykę i przyśpiewki. To śpiewają gizdy – a właściwie „Gizdy”, które właśnie mają próbę. Dawniej popularne gwarowe słowo, oznaczające dzieci, czy – jak kto woli – mały, od dziesięciu lat stanowi nazwę dziecięcego zespołu folklorystycznego, działającego przy Kole Macierzy Szkolnej w Karwinie-Frysztacie. Zespół w swej niedługiej historii zdążył już zwrócić na siebie uwagę w niejednym konkursie. Teraz przygotowuje się do jubileuszu 10-lecia. W piątek 18 czerwca br. wystawi widowisko folklorystyczne. „Jak to kiejsi w Karwinie bywało?”. Zaprasza na nie do Szkoły Artystycznej im. Bedřicha Smetany w Karwinie-Mizerowie.

DLA GIZDÓW WYMYŚLIŁ NAZWĘ »GIZDY«

Można powiedzieć, że „Gizdy” zawdzięczają swe istnienie starszemu, dziś już nieistniejącemu zespołowi „Dziółchy i Syncy z Kolónije”, który dawniej działał przy Polskiej Szkole Podstawowej w Karwinie-Nowym Mieście. Skupiał uczniów starszych klas. Ówczesna dyrektorka placówki, miłośniczka folkloru Jadwiga Palowska, doszła do wniosku, że dzieci należy „wyłapać” już wcześniej, w niższych klasach. Z pomocą Bronisława Bednarza, akordeonisty, kolekcjonera dołańskich piosenek ludowych, założyła młodszy zespół. To pan Bronisław, który – pomimo zbliżającej się osiemdziesiątki – do dziś angażuje się w pracę zespołu, wymyślił nazwę „Gizdy”.

– Gdy zapadła decyzja o połączeniu obu karwińskich polskich szkół w jedną, pani dyrektor miała masę obowiązków z tym związanych i powierzyła mi prowadzenie młodszego zespołu – mówi Urszula Sikora, która od początku pisała dla „Gizdów” scenariusze, a od sześciu lat jest kierowniczką i choreografem zespołu. Przyznaje, że – podobnie jak Jadwiga Palowska – od dawna interesuje się rodzimym folklorem.

W ubiegłorocznej edycji konkursu „Śląskie śpiewanie” karwińskie „Gizdy” wywalczyły pierwszą nagrodę.

Pomaga jej również ojciec, emerytowany dyrektor polskiej szkoły w Olbrachcicach, dyrygent frysztackiego chóru „Kalina” – Otokar Winkler. Gra w kapeli, która rozrosła się do siedmiu osób, a ponadto rozpisuje nuty na poszczególne głosy i instrumenty. W skład kapeli wchodzi także młodszy w wieku – obok siebie grają emeryci, ludzie młodzi (nauczyciele i rodzice), a ostatnio dołączył do nich 9-letni klawirzysta Andrzej Pribula.

PRZYSZŁOŚĆ TAK SAMO WAŻNA, JAK PRZESZŁOŚĆ

Kierowniczka zespołu cieszy się, że chętnych do pracy nie brakuje. – W tej chwili mamy 29 dzieci. W zespole są uczniowie od pierwszej do piątej klasy, ale chyba poproszę tegorocznych piątoklasistów, by po wakacjach zostali i powoli będą się starała poszerzyć zespół o dzieci starsze – snuje plany. Niezmiernie ceni sobie poparcie Macierzy, która opiekuje się zespołem. – Widzę, że rodzicom

zależy na tym, by dzieci poznawały folklor – te ludowe piosenki, przekomarzanki. Z drugiej strony stosunkowo często słyszę – zwykle od ludzi, którzy nie interesują się śpiewem, kulturą, że folklor to ciągle oglądanie się wstecz. Kiedy przed sześciu laty zaczęłam prowadzić „Gizdy”, podchodziłam do tego właśnie w ten sposób – moim celem było utrwalanie tradycji i zachowanie polskości na naszym terenie. Cel ten przyświeca mi do dziś, jednak z biegiem czasu stwierdziłam, iż działalność zespołu może mieć znacznie ważniejsze zadanie. Powinna być skierowana na przyszłość, tak, by czas spędzony na próbach i występach pomógł dzieciom również w ich przyszłym życiu zawodowym – przekonuje moja rozmówczyni. – Dziś coraz ważniejsza jest umiejętność komunikacji bezpośredniej, pokonywania tremy, przekazywania zasadniczych informacji. Ten, kto posiada te umiejętności, jest w lepszej pozycji na rynku pracy niż osoby, które ich nie posiadają. W zespole można dzieci nauczyć

tych rzeczy. Dlatego staram się, by każde z dzieci na każdym występie powiedziało chociażby jeden krótki wierszyk. To pomaga przezwycięzać tremę. Wiersze i rymowanki, które mamy w repertuarze, idealnie się do tego nadają. Są nie tylko zabawne i łatwe do zapamiętania, co daje dzieciom pewność siebie, ale częstokroć są mówione gwarą, czyli językiem, którym dzieci posługują się na co dzień w swych domach. To pomaga

od słów: „Żodyn synek z kolónije ciynżko robić nie bydzie”. – Jest śmieszna, podoba nam się – twierdzi Dawid Zimniok, a stojące obok dziewczynki przytakują. – Mnie się chyba najbardziej podoba piosenka „Pietwołdzki dziewczeczki” – dodaje Ewa Wierzgoń. Małgosia Sikora również lubi gwarowe piosenki, które są często śmieszne, dowcipne. – Śpiewamy je również w domu i rodzice też – mówią zgodnie dzieci. Piosenki zgromadził i opracował Bronisław Bednarz. Dzięki niemu „Gizdy” mają własny podręczny śpiewniczek.

„Gizdy” nie tylko śpiewają. Na ich repertuar składają się również tańce, ludowe rymowanki i wyliczanki. Na uroczystości jubileuszowej premierowo zagrają widowisko o górnikach, którzy razem z „galankami” wracają z odpustu na Praszywej. – Program będzie się składał z trzech części. Wystąpią również dawne „Gizdy”, dziś już studenci wyższych uczelni, potem starszaki z przedszkola, które są naszym narybkiem, przedstawiają widowisko o Nocy Świętojańskiej – zapowiada kierowniczka zespołu. Dzieci przekonują, że ogromnie cieszą się na występ jubileuszowy. A gdzie najbardziej lubią jeździć? – Na konkursy, głównie do Polski – odpowiada Małgosia i Ewa. Trudno im się dziwić – w takich konkursach, jak Przegląd Cieszyńskiej Pieśni Ludowej, Międzynarodowy Konkurs

Urszula Sikora śpiewa na próbie razem z dziećmi. Obok część kapeli (od lewej): Halina Pribula, Otokar Winkler i Bronisław Bednarz.

im pokonać zdenerwowanie i stres, gdy stają na scenie i mają występować przed widownią, którą tworzy nawet kilkusetosobowa grupa obcych ludzi.

»ŻODYN SYNEK Z KOLONIJE CIYŃZKO ROBIĆ NIE BYDZIE«

Próba zespołu rozpoczyna się od rozgrzewki, rozruszania języka, mięśni twarzy, płuc. Potem z uśmiechem przyglądam się, jak można „zagrać” doskonale znaną piosenkę „Wlazł kotek na płótek”. Pani Urszula wygina ciało i mruży oczy niczym kot, a dzieci ją naśladują. Przychodzi kolej na folklor – piosenki rodem ze starej Karwiny, Orłowej, Bogumina. „Gizdy” specjalizują się w dawnym folklorze dołańskim, górniczym. Ich hymnem jest swawolna piosenka „Synek z kolónije”, zaczynająca się

Muzyki i Pieśni im. Stanisława Hadyny czy Przegląd Piosenki Dziecięcej „Śląskie Śpiewanie”, tradycyjnie zdobywają nagrody i wyróżnienia. W ubiegłorocznej edycji „Śląskiego Śpiewania” dzieci z Karwiny wyśpiewały pierwszą nagrodę. W Wiśle zaśpiewał dla nich Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”. Zespół bierze udział również w czeskich przeglądach – na przykład w „Zpěváčku”, który odbywa się co roku w Domu Kultury w Karwinie. W tej chwili „Gizdy” mają własne stroje karwińskie. – Są prawie autentyczne, lekko tylko stylizowane – jak powiedział profesor Daniel Kadłubiec. Stylizowane dlatego, że chcieliśmy je mieć trochę bardziej kolorowe, by na scenie nasze występy były barwniejsze – uśmiecha się Urszula Sikora.

DANUTA CHLUP

W czwartki po obiedzie „Gizdy” spotykają się na próbach.

Udana wycieczka do Żywca

Po ubiegłorocznej dwudniowej wycieczce do beskidzkiej miejscowości Morawka Miejsce Koło PZKO w Skrzeczoni zorganizowało jednodniową wycieczkę autokarową do Żywca. Otrzymała się w sobotę 22 maja. Blisko 30 wycieczkowiczów najpierw odwiedziło zamek żywiecki, który w ciągu ponad 500 lat swego istnienia był świadkiem wielu ciekawych i burzliwych wydarzeń. Wraz ze zmianą różnych właścicieli stary zamek Komorowskich z XV wieku był kilka razy przebudowywany i rekonstruowany. Później powstał nowy zamek – klasycystyczny pałac Habsburgów, który także posiada ciekawą, liczącą już ponad 100 lat historię. Pod koniec XX wieku, po 17 latach remontu, nastąpiło otwarcie pierwszej części muzealnych wnętrz zamkowych, można też było podziwiać pięknie odnowiony renesansowy dziedziniec oraz komnaty zamkowe.

Uczestnicy wycieczki odwiedzili również wystawę archeologiczną, przyrodniczą oraz takich rzemiosł ludowych, jak meblarstwo, kowalstwo, garncarstwo i zabawkarstwo. Mieli też możliwość pospacerować w zabytkowym parku, który oprócz

Pezetkaowcy ze Skrzeczonia przed browarem w Żywcu.

Fot. ARC

ciekawej historii posiada różnicowany gatunkowo drzewostan. Po zwiedzeniu zamku skrzeczoniacy pezetkaowcy obejrzeli jeszcze na rynku zabytkowe kamieniczki, wieżę konkatedry Narodzenia Najświętszej Marii Panny z XV wieku oraz kamienną dzwonnice z XVIII wieku.

Z dużym zainteresowaniem skrzeczoniacy odwiedzili również muzeum browaru w Żywcu, który został założony w 1856 roku przez arcyksięcia Albrechta Fryderyka Habsburga. W poszczególnych salach odbywała się podróż w czasie, podczas której można się było zapoznać z długoletnią historią browaru. Dostępność zgromadzonych eksponatów i fachowy komentarz przewodnika był najlepszym sposobem na dostrzeżenie zmian, jakie na przestrzeni wieków zaszły w technologii produkcji piwa. Zwiedzanie zakończono w przytulnej knajpce z degustacją żywieckiego piwa.

Autokarowa wycieczka do Żywca na pewno spełniła oczekiwania wszystkich uczestników, za co należą się podziękowania głównej organizatorce – wiceprezes skrzeczoniackiego Koła, Barbarze Guziur. (D.G.)

Twórcy i kolekcjonerzy uhonorowani

Galeria Ekslibrisu Domu Kultury „Podgórze” w Krakowie, działająca od 1991 roku, stała się jedną z najbardziej zasłużonych i wiodących placówek w popularyzacji i upowszechnianiu książki, czytelnictwa i jej znaku własnościowego – ekslibrisu.

– Od 1991 roku przygotowaliśmy 227 wystaw, na których swoje prace prezentowało ponad 1000 polskich i zagranicznych artystów. Tak szerokie pole działania mogło zostać wypracowane dzięki owocnej współpracy z wieloma miłośnikami i pasjonatami książki i ekslibrisu z Krakowa i innych polskich miast – mówi Andrzej Znamirowski, kierownik galerii.

– Galeria zawsze mogła liczyć na ich życzliwość i pomoc przy realizacji założeń programowych oraz zdołała wypracować formy, które zyskały uznanie środowiska i stały się trwałym dorobkiem ruchu miłośników ekslibrisu w naszym kraju.

W „Podgórzu” prezentował swój bogaty dorobek nasz zaolziański twórca Zbigniew Kubeczka.

W ub. sobotę odbyło się w Galerii uroczyste wręczenie dwunastu najbardziej zasłużonym twórcom i kolekcjonerom ekslibrisu Odznaki „Honoris Gratia”, przyznanej przez prezydenta Miasta Krakowa. Odznakę otrzymali m.in. Jerzy Napieracz (nestor polskich artystów grafi-

ków i prekursor Galerii Ekslibrisu), Józef Tadeusz Czosnyka (nestor polskich kolekcjonerów), Ryszard Bandosz (twórca i kolekcjoner), Andrzej Jacek Buchaniec (twórca i kolekcjoner), Zygmunt Gontarz (wybitny kolekcjoner), Krzysztof Kmieć (twórca ekslibrisów), Zbigniew Osenkowski (twórca i kolekcjoner, założyciel Sanockiej Galerii Ekslibrisu), Janina Saffarini (założycielka Warszawskiej Galerii Ekslibrisu), Czesław Woś (twórca i kolekcjoner ekslibrisów, prezentował swoje zbiory m.in. w Bibliotece Regionalnej Karwina) oraz Krzysztof Wróblewski (kolekcjoner i znawca ekslibrisu).

(o)

U honorowani twórcy i kolekcjonerzy ekslibrisu (od lewej): Zbigniew Osenkowski, Janina Saffarini, Ryszard Bandosz, Zygmunt Gontarz, Andrzej Jacek Buchaniec i Czesław Woś.

Fot. ARC

Granitowe serce dla bezimiennego chłopca

Na grobie bezimiennego chłopczyka, którego ciało znaleziono 19 marca w stawie w Cieszynie-Gułowach, stanie granitowe serce. Nagrobek wykona za darmo cieszyński kamieniarz Jan Wizner.

Tragiczna śmierć malca wstrząsnęła całą Polską – przyczyną śmierci był uraz jamy brzusznej spowodowany najprawdopodobniej ciosem. Chłopczyka pochowano 30 kwietnia na cmentarzu komunalnym po przeprowadzeniu sekcji zwłok i wszystkich możliwych badań, które mają pomóc w ustaleniu jego tożsamości. Mieszkańcy Cieszyna poruszeni tragiczną śmiercią bezimiennego chłopczyka zaferowali, że sfinansują mu nagrobek. Czytelnicy „Gazetycodziennej.pl” pytali, na jakie konto mają wpłacać pieniądze... Jak się jednak okazało, przepisy w takich wypadkach nie zezwalają na zbiórkę pieniędzy czy fundowanie nagrobka przez osoby prywatne. W Cieszynie jest kilka fundacji, które mogłyby się zająć zebraniem pieniędzy, jednak żadna z nich nie podjęła się tego zadania. Dlatego z inicjatywą wystawienia pomnika wyszli cieszyńscy kamieniarze.

Zakład kamieniarski Granmar Jana Wiznera działa tuż przy bramie cmentarza komunalnego od 1993 roku. Właściciel firmy nie miał wątpliwości, że to właśnie on musi pomóc. – Nie mogło być inaczej.

Tam nie może zostać sama mogiła z krzyżem. Gdyby nie ja, to pewnie ktoś inny by się znalazł, nie traktując tego jako wielki wyczyn – mówi kamieniarz. – Nie tylko ja mam w tym udział. Płytę dostałem od hurtownika. Chciałem kupić, ale powiedział, że słyszał o tym chłopcu i żadnych pieniędzy nie weźmie. Koszt nagrobka to 1300 zł – dodaje pan Jan.

Nagrobek stanie w połowie czerwca. Zgodnie z tradycją, od pogrzebu do wystawienia pomnika powinno minąć co najmniej sześć tygodni. – Ktoś zgłosił propozycję, żeby to było serce z jasnego granitu. Napis zostanie ten sam, który jest na tabliczce: „Ś.p. chłopczyk, żył około 2 lat. Śpij aniołku”. Na grobie będzie krzyż, chociaż nie wiadomo jakiego wyznania było dziecko. Policja ma udostępnić zdjęcie chłopca. Firma kamieniarska „Wrzos” zaproponowała motto w formie wiersza, które ma się znaleźć na płycie – mówi Jan Wizner.

Wiersz będzie brzmiał:

„Tak bardzo bić chciało
Twe niewinne serce,
do życia się rwało,
zamilkło w poniewierce.
Pod Anioła skrzydłami
buźka łzą ocieka,
zgubiony, niechciany
czeka wciąż i czeka...”

Od dnia pochówku na grobie malca wciąż składane są kwiaty i maskotki, ludzie palą znicze. (gc)

REKLAMA
PRODUCENT

Blach Stal **BLACHY**
DACHOWEJ!

SUPER PROMOCJE!

Cieszyn
ul. Stawowa 22
+48 509 004 021
www.blachstal.pl

GL-217

Z OKAZJI 60-LECIA »ZWROTU« ROZMAWIAMY Z REDAKTOREM NACZELNYM, KAZIMIERZEM KASZPEREM

Chcemy dotykać istoty rzeczy

Tadeusz Kijonka, redaktor naczelny katowickiego „Śląska”, powiedział, że „Zwrot” to fenomen. Podobne pisma w Polsce, zajmujące się kulturą, zwłaszcza literaturą, nie mogą się pochwalić tak długą historią...

Miło tego było słuchać, chociaż ja mam bardziej realistyczne poglądy na ten temat. Bo „Zwrot”, jakkolwiek przetrwał 60 lat, to jednak nie w tej samej kondycji, w tej samej formie i z tym samym pułapem jakości refleksji historycznej. Co na to wpłynęło? Przede wszystkim fakt wykruszenia się niemalże całkowicie środowiska twórczego, które stało u źródeł miesięcznika i decydowało o poziomie dyskursu nad problematyką zaolziańską w aspektach literacko-historycznych. Skoro nie ma zaplecza intelektualnego, twórczego, to pismo musiało zacząć zmieniać swoją formułę... Ta zmiana zaplecza spowodowała konieczność zmiany profilu. Stąd przyjęcie modelu pisma magazynowego, a zrezygnowanie z modelu historyczno-literackiego. Być może na tę zmianę wpłynęła też rzeczywistość wolnorynkowego zagonienia, wolnorynkowego zaangażowania. To powoduje, że teksty muszą być krótkie, że więcej musi być ilustracji. Bo ludzie nie mają czasu na to, żeby kontemplanować.

„Zwrot” pojawił się w 1949 roku, jego redaktorem naczelnym był Paweł Kubisz. Jak oceniasz to wydarzenie z perspektywy 60 lat?

Założenia programowe, które wyartykułował Kubisz, wynikały z potrzeb wydawcy. I one jak gdyby zawoalowały rzeczywiste posłannictwo pisma. To było pismo ZG PZKO, ale w założeniach programowych miało służyć refleksji nad kondycją społeczno-kulturalną Polaków na Zaolziu. Generalnie należy się z tym zgadzać, jakkolwiek podskórna, ale istotniejsza siła, która decydowała o piśmie, znajdowała się po stronie środowiska twórczego. To widać po tym, jak Kubisz wykorzystywał plastyków – Franciszka Świdra czy Rudolfa Żebroka. Ci ludzie byli bardzo mocno związani z miesięcznikiem, bywali w redakcji, tworzyli jej ducha i wpływali na rozwój pisma. Nie znaczy to, oczywiście, że akcent społecznikowski był pomijany. Był obecny, ale na innym poziomie, załatwiał faktografię, natomiast ducha tworzyli twórcy zaolziańscy.

W połowie lat 50. Paweł Kubisz, jak później zresztą większość redaktorów naczelnych, musi odejść. Nie z własnej woli...

Przychodzi Tadeusz Siwek i dochodzi do zmiany koncepcji – pismo oddala się od środowiska twórczego, wiąże się z zapleczem społecznikowskim. Ale to nie trwało długo, zaczyna dochodzić do głosu literackie pokolenie „Pierwszego lotu”. Przedstawiciele młodego pokolenia – na przykład Władysław Sikora, Wilhelm Przeczek czy Bronisław Bielan – stają się coraz bardziej widoczni. Zwłaszcza Sikora osiąga pozycję

głównego publicysty literacko-artystycznego tego pisma. Pojawiają się też młodzi plastycy – Bronisław Liberda, a przede wszystkim Tadeusz Berger, który staje się pierwszym redaktorem graficznym „Zwrotu”. Dochodzi też do zmiany formatu pisma, z A4 na B5, i zaczyna być wprowadzany kolor.

Kazimierz Kaszper

Wtedy też redaktorem naczelnym zostaje Jan Rusnok.

Te zmiany nie wszystkim przypadły do gustu. Część społeczeństwa nie przyjęła nowej koncepcji...

Tak było. Pokolenie „Pierwszego lotu” zaczęło walczyć o nowy wyraz. A jeśli się walczy o nowy wyraz, to siłą rzeczy rezygnuje się z pewnych tradycyjnych form wypowiedzi, zarówno na poziomie plastycznym, jak i literackim. To się nie podobało, bo było to odbierane jako zanegowanie pewnej tradycji narracji, właściwej dla społeczności plebejskiej, odwołującej się do beskidzkiej i górniczej kultury. Dodajmy, że pokolenie „Pierwszego lotu” odwoływało się do tradycji Pawła Kubisza. Ale Kubisz, sugerując możliwość rozwojową opartą na programie awangardowym, bazował na etosie ludowym. A tę tradycję ludową młodzi twórcy odrzucili.

Wtedy pojawia się w „Zwrocie” także Henryk Jasiczek, pierwszy redaktor literacki.

To był, podobnie jak Kubisz, przedstawiciel poezji wywodzącej się z tradycji „Zarania Śląskiego”.

społeczności nie były przygotowane do takich zachowań. Decydował koniunkturalizm... Dlatego też po upadku Praskiej Wiosny od razu odwołano obu redaktorów. W pierwszych latach normalizacji „Zwrot” właściwie staje się pismem „nie do czytania”. Na szczęście, w połowie tej dekady przychodzi Bronisław Bielan, potem ty i pismo powraca do ducha sprzed lat.

Znowu decydującą rolę odegrało środowisko twórcze, bo, o dziwo, lata 70. są u nas w kulturze latami burzy i naporu. Zarówno pokolenie „Pierwszego lotu”, jak i młodsze „Światocieni” (tytuł tomiku poetyckiego Kazimierza Kaszpera, Tadeusza Wantuły i Jana Daniela Zolicha – przyp. red.) zaczyna nawiązywać przyjacielskie kontakty z twórcami w Polsce. Na porządku dziennym były wizyty

Jan Rusnok, a po nim Władysław Młynek, „Zwrot” bardziej zaczyna się poświęcać historii, zaczęto odkrywać białe plamy w historii Zaolzia. Z kolei Dorota Havlík, która zastąpiła Młynka, ponownie stawia bardziej na publicystykę, tak samo jak po niej Elżbieta Strózczyk. Każdy z tych naczelnych na miarę możliwości starał się znaleźć formułę, która umożliwiała pismu przetrwanie i kontakt z czytelnikiem. Myślę, że formuła publicystyczna wcale nie była zła, jakkolwiek z definicji silnie jest uzależniona od zaplecza dziennikarskiego, a to, niestety, na Zaolziu jest nieliczne. Może najtrudniej jest zaakceptować w „Zwrocie” z tamtego okresu pewien historyzm zamknięty w jakimś bezrefleksyjnym pudełku. Bo za tym zawsze idzie bardzo niebezpieczny składnik, o którym się dużo ostatnio w Polsce mówi – mianowicie martyrologiczny. Martyrologia to jednostronny ogląd swojej narodowej obecności w świecie, zazwyczaj bardzo ją wybielający, a zatem tworzący pewien mit, nieprawdzy, czyli szkodliwy w aspekcie rozumienia rzeczywistości. I ten składnik był obecny w publicystyce tamtego okresu.

Ty objąłeś stanowisko redaktora naczelnego pod koniec roku 2006. To wiąże się z zupełnie nową koncepcją pisma, nową szatą graficzną. Jak oceniasz te prawie cztery lata?

Ważne jest, że moją koncepcję zaakceptowano na Zaolziu. Natomiast jeśli chodzi o moje refleksje po tych czterech latach, trochę mi żal, że nie udaje się rozbudować w „Zwrocie” działki kontemplacyjnej, która w mojej koncepcji miała zajmować całą drugą część pisma. Okazało się, że autorzy, którzy mogliby dostarczać teksty do tej działki, proponowali teksty strasznie obszerne. Kiedy zacząłem z nimi rozmawiać na temat koniecznych skrótów, wycofywali artykuły, a nawet się obrażali. Nie zrozumieli, że tekst, który zająłby więcej niż trzy strony, staje się tekstem nieczytelny...

Stuknęła ci już sześćdziesiątka, wkrótce zaczniesz myśleć o emeryturze. Czy szukasz swojego następcę, który by twoje dzieło kontynuował?

Cały czas myślę o tym. Dlatego uważam, że należałoby podjąć działania w celu wychowania zaplecza dziennikarskiego, którego obecnie nie mamy. Poza „Zwrotem”, „Głosem Ludu” i redakcją radia ostrawskiego. Ale to za mało. Bo jeśli to środowisko się wykruszy, może się okazać, że prezentacja wizerunku Zaolzia i naszego oblicza kulturowego osiągnięciem poziomem nieakceptowalnym przez czytelnika nie tylko w naszym regionie. Staram się uczyć na ten problem wszystkich decydentów. Bez wychowania nowych dziennikarzy zarówno „Zwrot”, jak i „Głos” zanikną, a w najlepszym razie staną się uboższe. Niestety, nasze elity do końca tego sobie nie uświadamiają...

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Ale co ciekawe – u Kubisza ta tradycja połączona była z awangardowością. U Jasiczka nie – on pielęgnował ducha Młodej Polski, neoromantyzmu. I to bardziej przemawiało do czytelnika. Jasiczek stał się wyrocznią i jako redaktor „Zwrotu” nadał pismu wymiar swojskiej, właściwej dla etosu Zaolzia platformy. O jego znaczeniu świadczy fakt, że kiedy gimnazjaliści zjawiali się w redakcji pytali o Henryka... Sienkiewicza. Dla nich to był klasyk polskości, kojarzył się z czymś, co jest niepodważalne. Jasiczek i Rusnok stworzyli pod koniec lat 60. ze „Zwrotu” platformę „nowego myślenia”, w nim – i w „Głosie Ludu” – wypowiadali się ludzie związani z ideami Praskiej Wiosny. To też nie spodobało się wielu Zaolziakom.

Jeżeli poważnie traktuje się swoje uczestnictwo w życiu literacko-artystycznym, poważnie się traktuje też kwestie twórczej wolności. I niewątpliwie „Zwrot” od razu właściwie zinterpretował przemiany polityczne w kraju, stanął po właściwej stronie i podciągał czytelnika w kierunku zachowań zgodnych z duchem przemian. Ale polityczne struktury naszej

Tadeusza Nowaka, Tadeusza Śliwiaka, Jacka Balucha. Nawiązano kontakty z wrocławską grupą „Agora”, jej przedstawiciele: Bogusław Sławomir Kunda, Lothar Herbst i Bogusław Żurkowski pisali o naszej i polskiej kulturze na łamach „Zwrotu”. Dochodzą też poeci Nowej Fali, na przykład obecny konsul generalny RP w Ostrawie Jerzy Kronhold. To byli nasi przyjaciele ze studiów w Krakowie. To wszystko miało wpływ na odrodzenie ducha „Zwrotu” i to stało się ponownie dzięki środowisku literackiemu.

Bielan i ty musieliście odejść z redakcji. Zastępują was jednak ludzie związani z Sekcją Literacko-Artystyczną: Gustaw Sajdok, Piotr Przeczek. Dzięki temu „Zwrot” utrzymuje ducha przez całe lata 80. Pojawia się jednak więcej publicystyki.

Na publicystykę postawił głównie Piotr Przeczek, bo środowisko twórcze przestało o czymkolwiek decydować. SLA się „wypaliła”, nie było w niej przywódców, trwały spóźnione czystki po okresie „Solidarności” w Polsce. Po 1989 roku, kiedy obejmuje stanowisko redaktora naczelnego ponownie

JERZY
DZIĘGIELÓW

Oferujemy SPRZEDAŻ i SERWIS:

- nowych i używanych markowych kosiarek oraz rowerów
- pojazdów górskich
- maszyn rolniczych i ogrodniczych
- obracarek i grabiarek do siana

Serdecznie zapraszamy:
Pon-Pt 8-17, Sob 8-13
www.jerzy.info.pl
Dzięgiełłów, Graniczna 3
33 8529-249

**Sprzęt rolniczo-ogrodniczy
Sprzęt sportowy- ROWERY**

Elmax® elektro

iRobot Roomba 555

- Odkurzacz robot, który sam posprząta w czasie twojej nieobecności.
- Prezentacja i możliwość wypożyczenia do wypróbowania w domu w naszych sklepach!!!
- W sklepie internetowym www.elmaxshop.cz w dziale odkurzacze.

CENA PROMOCYJNA 10 989,-Kč

Sklepy ELMAX ELEKTRO w regionie: CZ. CIESZYN, Rynek CSA HAWIERZÓW, DT ELAN ♦ KARWINA, Tr. Osvobození TRZYNIEC, centrum Slovan ♦ JABŁONKÓW, stara poczta www.elmax.cz

Cesky Jarm 2011

Przyjmujemy zamówienia na kalendarz z rysunkami Józefa Dronga "CZESKI CIESZYN - 2011" do końca czerwca. Tel.: 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

W sprzedaży tylko u nas:
HUDECZEK SERVICE, sp. z o.o.
AD SERVIS - STUDIO GRAFICZNE
Strzelnicza 18, Czeski Cieszyn,
oraz w sklepie papierniczym (naprzeciw dworca kolejowego w Cz.Cieszynie).

Podlahové centrum

www.podlahovecentrum.eu
Třinec, ul. Erbenova 811
gsm: 739 524 844
tel: 558 989 811

Sprzedaż i montaż podłóg:

- laminowane
- drewniane
- korkowe
- wykładziny i dywany
- podłogi PVC

**CIEKAWY PROMOCJE
ZAPRASZAMY**

**POLSKA FIRMA
REMONTOWO-BUDOWLANA**
oferuje

kompleksowe wykończenia wnętrz
płyty kartonowo-gipsowe (sadrokarton)
tynki cienkowarstwowe
tapety natryskowe
system DIACOLOR i GOTELE

Andrzej Stuchlik, tel. +48 501 080 378
e-mail: andrzejstuchlik@o2.pl
www.stuchlik.com.pl

Alfa Autosklo Czeski Cieszyn, Fabryczna 1949/11
tel.: 558 711 551, kom.: 731 000 048

- Serwis partnerski Českéj pojišťovny a.s.
- Bezpłatna wymiana szyb

Przyciemnianie szyb samochodowych

- Różna przepuszczalność światła - kilkuwarstwowe
- Zwiększają bezpieczeństwo - zapewniają prywatność
- folie CPFilms - produkcja USA

www.alfaaautosklo.cz

kuchnie pełne dobrych smaków
od 1983 r.

MS MEBLE
MALYJUREK

PROMOCJA!!!

ZAMÓW MEBLE KUCHENNE
od 4000 zł
3 komplety szuflad z cichym domykiem firmy **blum**

GRATIS

oferta ważna do dnia 31.06.2010
zapraszamy w godzinach: 6.00 - 20.00

UWAGA! TYLKO TERAZ PROJEKT GRATIS!!!

PRODUCENT MEBLI KUCHENNYCH, BIUROWYCH, SZAF
Puńców/k. Cieszyń, ul. Cieszyńska 82
tel/fax: +48 33 852 92 14 www.ms-meble.pl

**CZYTAJ NAS
CODZIENNIE!**
www.glosludu.cz

Codziennie aktualizowany serwis o Polakach na Zaolziu

Codziennie nowe informacje

VITALITY Slezsko, s.r.o.
Kompleks sportowy **WĘDRYNIA**

VITALITY OUTDOOR 2010

Największa wystawa namiotów, śpiworów i karimat w regionie.

WSTĘP WOLNY 7.-19.6.2010

WIĘCEJ na www.vitalityslezsko.pl

Kupię dom lub domek letniskowy powiat F-M, ew. Karwina
tel. 777 007 727

DŘEVOPRODEJ NÁVSÍ

trans lignum BM

Skorzystaj z wiosennej oferty obniżonych cen podbitek

- Lakury, bejce do drewna OSMO i Reemers
- Belki klejone, płyty OSB

www.translignumbm.cz tel. 558 339 705

Okna PVC Żaluzie Sítě Rolety Markízy

SLD Trading

Vrata Vjezdové brány Zasklívání lodžii

TĚŠÍME SE NA VAŠI NÁVŠTĚVU!
Vzorková prodejna v Dolní Lištné (zastávka u Němce)
Pondělí-Pátek 8.00-15.00 Středa 8.00-17.00

Nabízíme:
Plastová okna - dodávka na klíč
Žaluzie ISO - na řetízek více než 8 typů
Dřevěné žaluzie - bambus, lípa 25 a 50 mm
Sítě - okenní - 8 odstínů, dveřní pevné a rolovací
Plátěné roletky - ve vodících lištách i bez lišt
Markízy - výsuvné, košové
Zasklívání lodžii - rámkový a bezrámkový systém
Rolety - venkovní s protitepelnou textilií
Japonské posuvné stěny
Garážová vrata - rolovací, sekční
Vjezdové brány - nesené, křídlové

www.sldtrading.cz e-mail: info@sldtrading.cz
tel: 558 341 889, 731 413 658, 603 806 900

POZOR !!AKCE!!
ČERVEN
MARKÍZY SLEVA 30 %

RESTAURACJA DWORCOWA
Czeski Cieszyn, Tel. 558 711 594

Otwarte codziennie!

- przyjemna atmosfera
- kuchnia domowa
- bar szybkiej obsługi
- możliwość organizowania imprez towarzyskich

www.AUTOKANTOR.cz
Vendryně 999, 73994 tel: 558 350 475

UWAGA!!!

Rusza wiosenna promocja z cenami, które stają na głowie!

Zapraszamy do Salonu Suzuki w Wędrynie.

teraz już od 189.900,-

okna a dveře

Slovaktual® 20 roků
1990 - 2010

začal se rok překvapení

PROFILOVÝ SYSTÉM ID 8000
ŠPIČKOVÉ VLASTNOSTI
BEZKONKURENČNÍ CENA

- ... moderní dynamický design s vlepěným trojsklem
- ... trojsklo U=0,6W/m2K
- ... okno U=0,78W/m2K
- ... tři těsnění v profilu

Veškeré informace vám rádi poskytneme v prodejně na ul. Lidická 624 TŘINEC
tel: 558 340 878 - 775 751 164
775 221 164

NEČEKEJTE NA LÉTO, KUPTE SI OKNA ZA KVĚTOVÉ CENY + ŠVÝCARSKÁ KVALITA ZA ČESKÉ CENY +

W Ostrawie najszybszy Powell

Wyprzedana do ostatniego miejsca arena stadionu w Ostrawie-Witkowicach była najlepszą receptą na deszczową pogodę. 49. edycja międzynarodowego mityngu lekkoatletycznego Zlatá tretra stała pod znakiem najszybszego sprintu w tym sezonie. Jamajczyk Asafa Powell dystans 100 m pokonał w czasie 9,83, jeszcze szybciej, niż rok temu Usain Bolt, który w czwartek zaprezentował się na nietypowym dystansie 300 m. Powell miał więc poniekąd ułatwione zadanie.

Rekord świata wynosi 9,58 i należy do Bolta. Powell zapowiada jednak, że niedługo pobije swojego rodaka. – W Ostrawie Bolt startował na innym dystansie, ale co się odwlecze, to nie uciecze – powiedział „Głowski Ludu” Powell, który pomimo mokrej nawierzchni dał z siebie w Witkowicach wszystko. Podium sprintu opanowali Jamajczycy – drugi był Lerone Clarke, trzeci Dexter Lee. Szansę rywalizacji z Powellem miał też Polak Olaf Paruzel, ale w biegu eliminacyjnym uplasował się dopiero na piątej pozycji (10,58). Tytuł najdroższego sportowca Złatej tetry ponownie zdobył Jamajczyk Usain Bolt. Kosztował organizatorów przeszło 7 milionów koron, a niewiele zabrakło do tego, by z kasy wybrano dla „jamajskiej pantery” kolejnych 650 tysięcy. To w przypadku rekordu świata na 300 m, którego jednak w wykonaniu Bolta nie było. Do najlepszego wyniku Michaela Johnsona zabrakło Jamajczykowi 12 setnych sekundy.

W mityngu zaprezentowało się też trzynastu polskich lekkoatletów. W środę, w przedprogramie mityngu, błysnęła Anita Włodarczyk, wywiązując się z roli faworytki w rzucie młotem. Rekordzistka świata rzuciła 75,74, co jest najlepszym tegorocznym wynikiem na świecie. – Zwycięstwo ponownie dedykuję Kamili Skolimowskiej, bo wiele dla mnie znaczyła – powiedziała nam Włodarczyk. W gronie kobiet nieźle spisała się jeszcze Kamila Stepaniuk – czwarta zawodniczka w sektorze skoku wzwyż, gdzie powiało lekką sensacją. Zwyciężyła bowiem nie fa-

Fot. ALES KRECL

Jamajczyk Asafa Powell uzyskał w Witkowicach najlepszy wynik w tym sezonie w biegu na 100 m (9,83).

woryzowana Blanka Vlaisić z Chorwacji, a Chante Howard Lowe ze Stanów Zjednoczonych wynikiem 1,98. Kamila Stepaniuk zaliczyła wysokość 1,89. – Pod gołym niebem to mój tegoroczny najlepszy wynik, jest dobrze – powiedziała nam po konkursie. – Teraz zrobię wszystko, żeby przebić się do mistrzostw Europy.

W gronie mężczyzn najlepiej z Polaków wypadł Marcin Lewandowski, który w mocnej stawce biegu na 800 m uplasował się na świetnym trze-

cim miejscu. Tuż za podium znalazł się drugi z Polaków, Adam Kszczot. – Woda, wszędzie woda, uciekam pod gorący prysznic – wykrztusił z siebie Kszczot (wywiad z Marcinem Lewandowskim publikujemy w innym miejscu). Zdecydowanie poniżej oczekiwań spisał się w Witkowicach młociarz Szymon Ziółkowski. Polak zajął dopiero ósmą pozycję, bo rzucał kiepsko pod względem technicznym. – Liczyłem na dużo lepszy wynik, nie ma co ukrywać – stwier-

dził. Ze zdrowiem hazardował z kolei Artur Noga – siódmy zawodnik finałowego biegu na 110 m przez płotki, w którym triumfował Kubańczyk Dayron Robles. Polak dopiero co wyleczył kontuzję, ale zdecydował się wystąpić w płotkarskim sprincie na przekór mokrej nawierzchni. – Miałem zgodę lekarza, nie ryzykowałem – zapewnił nas w sektorze dla dziennikarzy. Jego asekuracyjny bieg świadczył jednak o czymś innym.

JANUSZ BITTMAR

BRAZOWY MARCIN LEWANDOWSKI PRZEGRĄŁ W OSTRAWIE TYLKO Z KENIJCZYKAMI

Potrafię pobiec jeszcze lepiej

Znakomicie spisał się w czwartkowym mityngu Zlatá tretra reprezentant Polski, Marcin Lewandowski. Duży talent polskiej lekkoatletyki przegrał bieg na 800 m tylko z Kenijczykami – Davidem Rudishą (liderem tego sezonu) i Boazem Lalangiem. Wynik 1:45,04 wystarczył Lewandowskiemu w Ostrawie do zajęcia trzeciego miejsca. Po wygranej Anity Włodarczyk w środowym Memoriale Kamili Skolimowskiej w rzucie młotem to drugi najlepszy wynik białoczerwonych w tegorocznej Złatej tetrze.

Czy trzecie miejsce w doborowej obsadzie oceniasz w superlatywach?

Tak, jestem zadowolony ze swojego biegu, aczkolwiek mogłem sobie odpuścić ten szaleńczy finisz. W momencie przecięcia linii mety nawet nie wiedziałem, czy jestem drugi, czy trzeci. Dopiero od ciebie mam dokładne wyniki.

Przeszkadzały mi trochę parasolki prezenterki telewizyjnych, ale byłem pewien, że będiesz na podium z twojej strony był rzeczywiście imponujący...

To mój styl biegania, zawsze nad-

rabiam wszystko w końcówce. Chyba już się w tej materii nie zmienię. Wiedziałem, że David Rudisha jest poza zasięgiem, ale drugie miejsce było całkiem re-

alne, gdyż potrafię pobiec jeszcze lepiej. Wystarczyło uzyskać czas poniżej minuty i 45 sekund. Może się uda w następnych zawodach. Przede wszystkim chciałbym do-

brze wypaść w mityngu w Oslo, oczywiście także w tegorocznych mistrzostwach Europy.

Ostrawski mityng zatonął w strugach deszczu. Czy nie obawiałeś się kontuzji na bardzo mokrej nawierzchni?

Nie, potrafię się dostosować do każdych warunków, co nie oznacza wcale, że kocham taką właśnie ulewną pogodę. Nikt z biegaczy nie lubi deszczu, zapewniam. Na pewno trudniej było zmierzyć się z deszczem płotkarzom i sprinterom, nie wspominając o kibicach. Słyszałem od organizatorów, że stadion jest wyprzedany do ostatniego miejsca. W dodatku widziałem też wielu polskich kibiców, to miłe.

Podobno nie lubisz treningów?

Widać, że płotki roznoszą się błyskawicznie. Coś w tym jest, bo wolę od szybkościowych treningów starty w dobrych mityngach, takich jak na przykład Zlatá tretra w Ostrawie. Każdy udany występ dodaje mi pewności siebie. To po stokroć lepsze, niż monotonne treningi bez efektu.

Rozmawiał: JANUSZ BITTMAR

Fot. ALES KRECL

Marcin Lewandowski (z lewej) finiszuje na trzecim miejscu.

W SKRÓCIE

OLBRACHCICE POKONAŁY FAWORYTĄ. W zaległym meczu Mistrzostw Województwa piłkarze Banika Olbrachcice pokonali u siebie Nowy Jiczyn 2:1 (1:1). Na 1:0 trafił w 6. minucie Wojtyna, w 31. wyrównał Polonyi. Decydującego gola dla ratującego się przed spadkiem Banika zdobył w 55. minucie Goj. Olbrachcice: Jaček – Neuman, Szmek, Vagner, Sikora – Stachel, Smékal, Kluz (46. Čubok, 89. Hornáček), Dorozlo – Wojtyna (85. Novák), Goj.

ZALEGŁOŚCI W I A KLASIE PIŁKARSKIEJ. Wyniki środowej kolejki: Dzieńmorowice – Sucha Górna 1:0 (Špička), Stare Miasto – Stonawa 3:2 (Růžička, Šafranko, Fára – Minárik, Frait), Janovice – Libhošť 6:0. Lokaty: 1. Janovice 48, 2. Dzieńmorowice 47, 3. Stara Biela 47.

EURO 2016 NAD SEKWANĄ. Francja będzie organizatorem piłkarskich mistrzostw Europy w 2016 roku – zdecydował wczoraj w Genewie Komitet Wykonawczy Europejskiej Unii Piłkarskiej (UEFA). Francuzi pokonali Turków i Włochów. Będzie to trzeci turniej organizowany nad Sekwaną.

DZIS POLSKA – FINLANDIA. Trener Franciszek Smuda podjął decyzję dotyczącą bramkarzy przed najbliższymi meczami piłkarskiej reprezentacji Polski. W spotkaniu z Finlandią zagra Przemysław Tytoń, z Serbią Łukasz Fabiański, a z Hiszpanią Tomasz Kuszczak. Mecz z Finami odbędzie się dziś w Kielcach, z Serbami Polacy zmierzą się 2 czerwca podczas zgrupowania w austriackim Kufstein. Pojedynek z Hiszpanią, kończący zgrupowanie, zaplanowano na 8 czerwca w Murcji.

FRENCH OPEN: RADWAŃSKA ZA BURTĄ. Agnieszka Radwańska przegrała 5:7, 3:6 z Jarosławą Szwedową z Kazachstanu w drugiej rundzie wielkoszlemowego Roland Garros (z pulą nagród 16,807 mln euro). Do II rundy awansował wczoraj polski debel Marcin Matkowski i Mariusz Fyrstenberg, wygrywając „bratobójczy pojedynek” z rodakami – Tomaszem Bednarkiem i Mateuszem Kowalczykiem 7:6 (7-4), 6:2.

DOBRY TRENING KUBICY. Nieźle spisał się w wczorajszej sesji treningowej przed niedzielnym Grand Prix Turcji polski kierowca Robert Kubica. Krakowianin uzbierał szósty czas w pierwszej i ósmy w drugiej sesji treningowej. (jb)

NASZA OFERTA

PIĘKA NOZNA – II LIGA: Trzyniec – Karwina (dziś, 16.00). **DYWIZJA:** Orłowa – Krawarze (dziś, 16.30), Hawierzów – Beneszów Dolny (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Czeladna – Cz. Cieszyn, L. Piotrowice – Hradec n. M. (dziś, 17.00), Olbrachcice – Haj, Oldrzychów – Bogumin (jutro, 17.00). **I A KLASA:** Dzieńmorowice – Stonawa, Stare Miasto – Bystrzyca (dziś, 17.00), Raszkowice – Sucha Górna, Śmiłowice – Libhošť, Vlčovice – Lutynia Dolna (jutro, 17.00). **I B KLASA:** Oldrzychowice – Mosty, Dobra – Wędrzyna, Datynie Dolne – Jabłonków, Gnojnik – Niebory, Szelon – Karwina B (dziś, 17.00), I. Piotrowice – Sedliszcze, Nydek – Gródek (jutro, 17.00). **MP KARWIŃSKIEGO:** ČSAD Hawierzów – Zabłocie, F. Orłowa – Bogumin B, Żuków Górny – Sj Rychwałd, Cierlicko – G. Błędowice, SJ Pietwałd – Dąbrowa (dziś, 17.00), Wierzniowice – TJ Pietwałd (jutro, 17.00). (jb)